

הרשע

מאן: בן-אלישע יצחק

שם: יצחק

אלה שמות

האנשים אשר שלח משה לתור את-הארץ ויקרא משה להושע בן-נון יהושע:

בן-אלישע בן-אלישע

ויקרא משה להושע בן נון יהושע. י"ל למה הוצרך לפרשו כאן שהוא בן נון דכבר פירש זה בפסוק הקודם דאמר למטה אפרים הושע בן נון וא"כ די לומר עתה ויקרא משה להושע יהושע.

שם: יצחק

למטה אפרים הושע בן-נון:

ויצא אברהם אלק' ו' פ' ב' אברהם ב' אברהם

ו' נפרסם שלם לך נפיק ויקרא משה לנפיק בן נון יהושע. ונמנתי דבר נחמד בשם כנען (בפרק הבונה ושבח) דף ק"ד נ"א) אתו דרדקי לבי סדרשא ואמרו מילתא שאפילו כנען רביט פסח סופר מפרשנור וזכ"ר וי"א על מה שיש חיריק תחת סנ' משל"כ בימי יהושע בן נון לא אתמר כוונתיהו, סאי מעמא אפרו דוקא יהושע בן נון. אבל זלח כלל הכנף כנמנאל שס חזנה ע נקוד תחת סנ' סנול ;

בכניס' רחב' ע"כ ע"כ פסח אברהם א-

אמר ר' יהושע בן קרח בנייד שנטל הקדוש ברוך הוא משרי נחלק חציו לשרה וחציו לאברהם. אמר ר' שמעון בן יוחאי יו"ד שנטל הקדוש ברוך הוא משרי הנה טס ופורח לפני כסאו של הקדוש ברוך הוא, אמר לפניו, רבונו של עולם בשביל שאני קטנה

שבאותיות הוצאתני משרה הצדקת.

אמר לו הקדוש ברוך הוא

לשעבר היית משמה של נקבה

ובסופן של אותיות עכשו אני

נותן בשמו של זכר ובראשן

של אותיות שנאמר ופסח י' סו

ויקרא משה להושע בן נון

יהושע.

ויצא אברהם א-

ואמר דפסח סנול

משי שמתחלס סיה שמו רק חושע ולא סיה בלמה ג"כ סנול תחת סנ' למנס לחיכ דניחוסף לו סוס י' משרי וכמו שאמרו ח"ל. אזי נודעו סיו זריכין נמי להוסף ג"כ נקודת תחת סיו"ד ומסיכן נקח לו זלח ולכן לקחו ב' נקודות מלח סנול סהיס מתחלס תחת סני"ם ונחשו תחת סיו"ד לסוים שו"א ולכן לא נשאר תחת סנ' רק נקודת תחת סהיס חירק וכן : ע"כ נמנתי דפסח וסיו

קראו יונתן בן-אלישע שם: יצחק

סו אלין שמקו נבכריא רשד משה לאללא יח ארעא וכדי חמא משה ענוותנותיה קרא משה להושע בן נון יהושע:

קורב משה שם: יצחק

ויש למכס עוד יהושע נקרא בן נון בן צחיק ומליו לזה ב' טעמים אחד ללמד סה' מתצונן נשער כן

אע"ג דשער כון לא כיתח אפי' למשה מ"מ מקלח ציכה ס' לו צו ממש למשה וצין לשון הסוכנות וטעם סני דיו"ד של יהושע סיה יו"ד של שרי ושס סיה סני נקודה ועכסיו סה' צנקודת סנול וגס הנקודות אע"ג סהס מתורה סנע"ס מ"מ חין להוסף עליהס והס צמספר לכך נטול מהסנול של בן צ' נקודות וממילא לא נשאר רק חירק ולכך נקוד בן צחיק חחת סנול וסירוסו בן סיינו צנו של כון ולס"ז ע"י משה סקרא לו יהושע עם יו"ד והולקך ליעול שול דסיינו צ' נקודות הוכח לקרוא לבן צחיק ואינו מוכח לסכס דידע להצין נשער כון ויס לו ע"י הוספת סיו"ד גכיעוסח דלינו כיכר מעלה סלו סמחצונן נשער כון ס' אסכר לומר דלא כיחא לי' ליהושע צזה לכך אחר הסכנס יוכסן כד חמי ענוחכוסו הוסף לו :

משה אחיק בן-אלישע

כי יהושע

לא נקרא רק בן נון בחירק, סלשון בין תבין אשר לפניך (שס כנ א), ב' שערי בינה ולא יותר. וזהו שאמרו רז"ל (סופה יג ע"ב) רב לך, יש לך רב וסנו זה יהושע, בשביל יהושע סאי אפשר להשיג יותר, גס אתה לא תשיג יותר כי רב לך בזה. ולכן איתא (בפרק הבונה ושבח) דף ק"ד נ"א) אתו דרדקי לבי סדרשא ואמרו מילתא שאפילו בימי יהושע בן נון לא אתמר כוונתיהו, סאי מעמא אפרו דוקא יהושע בן נון. אבל הכונה לפי שהדרדקי אמרו איב אלף בינה, והכוונה על סוד שער א' שהיה חסר סבינה, והוא שער החמשים שהשיג בו יהושע ולכן נקרא בן נון, לכן סזכיר שס יהושע שבוה השער סדכרים הדרדקים עתה:

אברהם אברהם שם: יצחק

למטה אפרים הושע בן נון. כאתי להזכיר

בכאן פרט אחד מה שנחקשו כל

המפרשים למה נכתב בכל מקום בן בחירק,

ודברי בעלי הפשט ידועים (עיין ברד"ק ריש

יהושע). ושמעתי מדברי אדמו"ר הרב הק'

מהר"ע י"צ צוק"ל שאמר בשם זקנו, דידוע

מה שאמרו רז"ל [ב"ר פמ"ז א'] שהיו"ד של שר

נחרעמה עד שצירפה הקב"ה ליהושע, והנה

היו"ד של שר"י לא היה לה ניקוד, ומהיכן

נחהוה ניקוד ביהושע, אזי לקח הש"י תרין

נקודות מג' נקודת הסגול שכלל מקום בתיבת

בן, ועשה מהם שבא תחת היו"ד, ונשאר

בתיבת ב"ן נקודה אחת חירק, ודפח"ח.

ול"י הקטן נראה, דידוע מה שאמר הש"י

למשה ונתת מהודך עליו (במדבר כו כ)

שנתנבא מהודו של משה, והוכרח להיות

מקושר בנצח כי נצח ישראל לא ישקר, והוא

סוד תרי פלגא גופא כנודע, על כן נקרא בן

בחירק ניקוד נצח, לקשרו בנצח לנצח על

מלאכת י"י, ליחן המון לאומים תחת רגליו,

והבן.

בן-אלישע בן-אלישע

ונ"ל בס"ד ע"פ מ"ש רבני

כמשאול על פסוק ממנו פנה ממנו יתדיין, מאת ה' היתה זאת ליתן בשר בתחילה  
אות יוד כדי שתוליד באותם הביאות רקניות נפשות הגרים כידוע ליודעי חן ואלו  
נתן לה ה"א בראשונה לא היתה מולידה נפשות הגרים אלא בנים ממש בעוה"ז.  
ועל כי לא ידענו דרכים אלו היא שהוא נוסדקון "אך" יצאו "הגרים נפלאות בעינינו  
כי מי יתן טהור מטמאין".

13  
פסוק 13

למנוס כן עדיין לא זכיתי להכין מהיכן מלאו עוד נקודה אחת יחרה שיש עכשיו  
חמת הש"ן שנים שמהלכה לא היה גם חמת הש"ן רק שני נקודות שכול י"ר"ס ואחר כך  
כטספס לו היו"ד ניוספס שם חמת הש"ן שריק שמהם שלשה נקודות שריק ו"ס:

14  
פסוק 14

אבל אני הקטן שואל לפי דרכו של התורה תמימה, שיש עוד נקודה  
שמקורה נעלם, וכוונתי בשי"ן שבמלת יהושע, שיש בה שלש נקודות  
(שורק). הרי לפני השינוי היו לשי"ן רק שתי נקודות (שוא). והדבר  
צ"ע. אודה למי שיכול להאיר עיני בזה.

יום טוב נולדשמיד

15  
פסוק 15

ותמוה מאד דברי מן החת"ם הרי פסוקים מפורשים שלא כדבריו וכן שלא  
כדברי קהלת משה בפרשת שלח י"ג ח' "למטה אפרים הושע בן נון" ובפסוק ט"ז  
ויקרא משה להושע בן נון יהושע. ולפי דברי מן החת"ם וקהלת משה היה צריך  
לכתוב למטה אפרים הושע בן נון (בן בסגול). ובפסוק ט"ז ויקרא משה להושע  
בן נון (בן בסגול): והכתוב כתב יהושע בן נון (בן בחיריק) לפני שני שמו.  
לא היתה לי מנוחה. אך זה אפשר שח"ו נעלם מגאון עזיניו מקרא מפורש.

16  
פסוק 16

ויקרא משה להושע בן נון יהושע אח"ל על שקרא לרבו  
שמו שאלח אדוני משה כללם ע"כ חת בלא  
בנים זכרים ולולא דמקספיקל אחינא משום שחטא בזה  
סמחו ממנו אות יו"ד שה' משמו מחוללחו ועכשיו במתנגלים  
קראוהו למטה אפרים הושע בן נון כמו שפסחו אכשי  
כנסת סגולה אות ה' משמו וקראוהו ישוע בלי ה' בן  
סמחו כלן אות יו"ד וכשכחל מע"ה לוכך לסלילו ממנגלים  
הוסין לו אות יו"ד שכיטלה משכי כידוע במדרש ויען מזולא  
במדרשים כי יו"ד דכולא לא הולידה ע"כ עשה הקצ"ה ממנו  
ג' הסיין נוקבל לאננס הוא אננס וס"ה לשכה וילדה  
מחלל אותה ה"ד היתה בל ע"י שכלה באלעגנוכית שלא  
יוליד ולוהס ה"ד עלמו שכיטלה משכי הוסין משה  
ליסוסע וע"כ לא הוליד זכר ע"כ נחלל בעונש שקרא רבו  
כיטלה ממנו אות יו"ד והוסזרה לו יו"ד של שרי ועי"ז לא  
הוליד בנים זכרים

17  
פסוק 17

ואחרי עמל רב זכיתי בעה"י ומצאתי כי מן בעצמו כתב דברים שבוה אפשר  
לתרץ את התמיה ע"ד מן. באותו עמוד בע"ג בדף כ"ג: ויקרא משה להושע  
עכ"פ נמצא בעונש שקרא

רבו ניטלה ממנו אות יו"ד והוחזרה לו יו"ד של שרי ועי"ז לא הוליד בנים זכרים  
וכו'. ולפי דבריו אלו אין שום סתירה מהכתובים המפורשים דלעיל כי הרי מקודם  
הורידו משמו את ה"ד ע"י שחטא יהושע נגד מרע"ה ולכן כתוב  
למטה אפרים הושע בן נון בחיריק. בגלל שהורידו את ה"ד  
מיהושע וקראו אותו הושע בגלל שחטא נגד משה.

אשכנו ז"ל טעם דכל בן הכתוב במקראות  
נקודתה סגול ורק בן נון נקודתה חיריק. ופירשו  
כשנטל הקב"ה היו"ד משרי נתרעמה איך סילק  
אותה מן הצדקת וא"ל הקב"ה אחן אותך  
בצדיק אחד שהוא זכר ולא פירש לה מי הוא  
זה. וכיון שבא יהושע נתנה היו"ד אליו כי  
תחלתו היה שמו הושע אך היו"ד בהיותה בשרי  
לא היתה בה נקודה כלל וכאן אחר שנעשית  
ביהושע הרויחה נקודה תחתיה שהוא נקוד שבה  
ומנין לה זה לכך נטל שני יודין מן סגול  
שהוא תחת בן ועשאו שבא והניחו תחת יו"ד  
של יהושע וא"כ לא נשאר תחת ב' של בן אלא  
נקודה אחת של חיריק עכ"ד והוא טעם נכון  
יע"ש. והנה כאן מצינו דמרע"ה חידש מעצמו  
תוספת היו"ד ליהושע דלא מצינו שצוהו השי"ת  
לקרותו כך אך ודאי מרע"ה לא יחדש דבר  
מדעתו אם לא יצוהו השי"ת או ילמד מדבריו  
וכאן מרע"ה דייק דבר זה מדבריו יתברך כי  
הוא ידע ברוה"ק מה שהשיב הקב"ה ליו"ד של  
שרי שאני אתן אותך בצדיק זכר אבל לא פירש  
מי זה הצדיק ושמה הוא צדיק אחר ואינו  
יהושע. אך מדבריו יתברך למד שהוא יהושע  
יען כאשר שמע קודם זה מפיו יתברך שמו  
של יהושע בן נון שמע שא"ל בן נון  
בחיריק ולא בסגול כשאר בן. אז דקדק למה  
נשתנה זה אלא אותה היו"ד של שרי היא  
שייכה לו וזוואיל ולא היה בה נקוד בהיותה  
בשרי ועתה אם תהיה ביהושע יהיה לה נקוד  
שב"א לכך סר נקוד הסגול מן בן ונעשה  
במקומו חיריק וכמ"ש רבני אשכנז. ולכן מכח  
הקריאה של בן נון ששמע מפיו יתברך הבין  
שראו לקראו יהושע בתוספת היו"ד של שרי  
ויו"ש ויקרא משה להושע בשביל שהוא נקרא  
בן נון בחיריק לכך קראו יהושע שדקדק שצריך  
שתהיה היו"ד של שרי אליו ונמצא זכר כאן בן  
נון כדי ליתן טעם למה נתן לו היו"ד לתוספת  
בשמו:

12

פסוק 12

[נס] זה השער לה"ס. היא אות יוד שבה נברא העה"ב אשר צדיקים יבואו  
בו, ומה אומרת אות יוד זאת אורך ה' כי עניתי במה שהוצאתני משמה של שרי  
ותהי לי לישועה אותיות ליהושע כי אותה היו"ד קראה תגר עד שניתנה בראש יהושע  
כמשאול"ס וזהו אבן דהיינו אות יוד הנקראת אבן כי כן אותיות התורה נקראים  
בשם אבנים כידוע מאסו הבונים שהם אברהם ושרה כי בהתפללם לה' שיתן להם  
זרע בעוה"ז הוצרכה אות יוד שהיא המולידה לעוה"ב לצאת משם שרי כדי ליתן  
לה ה"א דקיימא לאולדא כדאיתא בזהר ונמצא שמאסו ביד והיא היתה לראש פנה  
נוטריקון "פרי" נון הושע שנתנה בראש יהושע בן נון שהיה נביא הנקרא בשם פנה